

ความเป็นมาของพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒

เรียบเรียงจาก จันทวรรณ คงเจริญ.
ความรู้เรื่องพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒.
วารสารยางพารา ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๑ ม.ค. – เม.ย. ๒๕๕๐

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช ๒๔๘๑ ที่ได้บังคับ ให้มีมานานกว่า ๖๐ ปี เป็นพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากบทบัญญัติต่างๆ ตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช ๒๔๘๑ ไม่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการที่เปลี่ยนไปในด้านการผลิต การค้า การส่งออก การนำเข้า การกำหนดและการคัดคุณภาพยาง การควบคุมมาตรฐานยาง และการบรรจุหีบห่อยาง ตลอดจนการปฏิบัติตามข้อผูกพันกับองค์การยางต่างประเทศที่ไทยเป็นสมาชิก

ความเป็นมาของการมีพระราชบัญญัติควบคุมยาง เริ่มจากในช่วงปี พ.ศ. ๒๔๗๐-๒๔๗๔ ได้เกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ การค้าทั่วโลกตกต่ำ โรงงานประดิษฐ์กรรมยางในประเทศต่างๆ ต้องล้มเลิกไปเป็นจำนวนมาก โรงงานที่มีอยู่ต้องการยางลดน้อยลง แต่การทำยางแผ่นดิบยังคงได้รับผลมากตามปกติ ผลผลิตยางมากกว่าความต้องการใช้ยาง จำนวนยางดิบจึงเหลือล้นอยู่ในตลาดการค้าของโลก และในประเทศที่ผลิตรายราคาขายดิบจึงตกต่ำลงเป็นอย่างมาก ประเทศไทยในขณะนั้นราคาขายตกลงเหลือประมาณกิโลกรัมละ ๕๐ สตางค์

เมื่อราคาขายได้ตกต่ำอย่างมาดั่งกล่าว ประเทศอังกฤษซึ่งมีเมืองขึ้นอยู่ทางแหลมมลายูอันเต็มไปด้วยสวนยาง ได้พยายามหาทางแก้ไขสถานการณ์การผลิตยางและการค้ายางให้ดีขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๔๗๓ ได้จัดทำโครงการจำกัดยาง (Rubber Quata Scheme) เพื่อดำเนินการดังนี้

๑. จำกัดจำนวนยางส่งออก (โควตา) โดยให้ประเทศที่มีการทำยางส่งออกได้เพียงเท่าที่กำหนดให้เพื่อไม่ให้ยางล้นตลาดจนทำให้ราคาตกต่ำ

๒. การกำหนดโควตาทำยางให้ถือเกณฑ์ความสามารถในการทำยางของประเทศภาคี นั้นๆ

๓. ต้องจำกัดการปลูกและการทำยางไม่ให้เพิ่มขึ้นด้วย เพื่อให้จำนวนยางส่งออกสอดคล้องกับจำนวนที่ตลาดต้องการ

หลังจากได้มีการประชุมพิจารณาโครงการจำกัดยาง และกำหนดโควตาของแต่ละประเทศแล้วจึงได้ชักชวนรัฐบาลประเทศต่างๆ ที่มีการปลูกยางหลายประเทศเข้าร่วมมือดำเนินการ แต่โครงการจำกัดยาง ก็ยังดำเนินการไม่ได้ เพราะมีประเทศผู้ผลิตยางและพ่อค้ายางบางประเทศไม่เห็นด้วย จำทำให้โครงการจำกัดยางต้องหยุดชะงัก ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ผู้แทนสมาคมผู้ปลูกยางในประเทศไทย เข้าร่วมหารือในครั้งนี้อีกด้วย

โครงการจำกัดยางนี้จึงตกลงดำเนินการต่อไปได้ ในที่สุดเมื่อรัฐบาลไทยได้พิจารณาเห็นชอบกับโครงการนี้แล้ว จึงได้ลงนาม ในความตกลงเข้าร่วมเป็นภาคีแห่งข้อตกลงจำกัดยางระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๗๗ เป็นต้นไป

เมื่อรัฐบาลไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีแห่งความตกลงควบคุมจำกัดยางระหว่างประเทศแล้ว ทางกรจึงได้ตราพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง พุทธศักราช ๒๔๗๗ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง พุทธศักราช ๒๔๗๙ พระราชบัญญัติทั้งสองนี้ได้กำหนดวิธีการควบคุมการปลูกต้นยาง การทำยาง การส่งยางออกนอกประเทศ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งสัญญาจำกัดยางระหว่างประเทศ หลังจากได้ดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวมาเป็นระยะเวลา ๔ ปี ข้อตกลงควบคุมจำกัดยางระหว่างประเทศ ได้สิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๑ ประเทศภาคีจึงได้เจรจาตกลงต่ออายุสัญญาอีก ๕ ปี คือ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๑ ไปจนถึงสิ้นปี พ.ศ. ๒๔๘๖ แต่โดยที่ข้อตกลงฉบับใหม่นี้ มีข้อตกลงบางประการได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม พระราชบัญญัติที่ใช้อยู่เดิม มีข้อที่สมควรแก้ไขให้เหมาะสม จึงตราพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช ๒๔๘๑ ขึ้นใหม่

พระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช ๒๔๘๑ มีหลักการปฏิบัติเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง พุทธศักราช ๒๔๗๙ ทุกประการ หากแต่มีข้อแตกต่างกันเพียงว่า พระราชบัญญัติฉบับใหม่มีได้บัญญัติระเบียบและวิธีการปฏิบัติลงไว้ในพระราชบัญญัติด้วยเหมือนฉบับก่อน เช่น ระเบียบว่าด้วยการขอทำยาง การขออนุญาตค้ายาง การส่งออกยางออกนอกราชอาณาจักร ตลอดจนวิธีการปฏิบัติต่อเจ้าพนักงาน เป็นต้นเพราะถ้าบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติก็จะเป็นการยุ่งยากในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในภายหลัง ฉะนั้นระเบียบและวิธีปฏิบัติต่างๆ จึงได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง สำหรับกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยางพุทธศักราช ๒๔๘๑ เท่าที่ประกาศใช้มาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๐ รวมทั้งสิ้น ๘ ฉบับ ส่วนพระราชบัญญัติควบคุมจำกัดยาง พุทธศักราช ๒๔๗๙ มีกฎกระทรวงเพียง ๒ ฉบับ ซึ่งแนวทางปฏิบัติของแต่ละพระราชบัญญัติที่นำมาบังคับใช้จึงอาจแตกต่างกันไปบ้าง แล้วแต่สภาพแวดล้อม ในขณะที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติและขณะออกพระราชบัญญัตินั้นขึ้นมามีบังคับใช้ด้วย ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้เกิดภาวะการณค่ายางพาราตกต่ำลงมาก ยางที่ส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศต้องเสียภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่างๆ อยู่หลายประเภท คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้ยกเลิกค่าธรรมเนียมบางอย่างที่จัดเก็บอยู่ตามกฎหมายบางเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ของเจ้าของสวนยาง รวมทั้งยกเว้นการเก็บเงินจากผู้ส่งยางออกกิโลกรัมละ ๑๐ สตางค์ด้วย กรมวิชาการเกษตร (กรมกสิกรรมเดิม) จึงได้เสนอร่างกฎหมายเพื่อแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมยางพุทธศักราช ๒๔๘๑ ตามลำดับไปยังคณะรัฐมนตรีหลังจากคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการแก้ไขยังมีประโยชน์ต่อกิจการยางของประเทศเป็นอย่างมาก ยังไม่ควรแก้ไขเพราะการจะยกเว้นหรือยกเลิกปฏิบัติประการใดก็ย่อมทำได้ โดยกฎกระทรวงซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจตามกฎหมายนี้อยู่แล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา จึงได้ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่างกฎกระทรวงฉบับที่ ๙ เสนอไป เพื่อพิจารณา โดยยกเลิกกฎกระทรวงทั้ง ๘ ฉบับ ที่เคยปฏิบัติอยู่นั้น และได้ประกาศให้กฎกระทรวงฉบับที่ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมยางพุทธศักราช ๒๔๘๑ ตั้งแต่ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ และภายหลังได้มีการออกกฎกระทรวงเพิ่มอีก ๓ ฉบับ ดังนั้นจึงมีกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช ๒๔๘๑ รวม ๑๒ ฉบับ

พระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช ๒๔๘๑ ได้มีการบังคับใช้มานานกว่า ๖๐ ปี บทบัญญัติต่างๆ จึงไม่เหมาะสมกับการผลิต การค้า การแปรรูปยาง และการตลาดยางที่มีการเปลี่ยนแปลงไป กระทรวงเกษตร และสหกรณ์จึงได้เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าวตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ และแล้วเสร็จในปี ๒๕๔๒ ใช้เวลา ประมาณ ๑๓ ปีจึงประกาศใช้เป็นพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๒ แต่เนื่องจากขณะนี้กฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังมีได้บังคับใช้จึงยังคงใช้กฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช ๒๔๘๑ ที่ไม่ขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับ ตามบทเฉพาะกาล มาตราที่ ๖๑